

LANDSKARSIP 2012-IMI
NAATSORSUUTAI

NAMMINERSORLUTIK
OQARTUSSAT

Imarisai

Landskarsip naatsorsuutaanik atuaanissamut ilitsersuut	2
Landskarsip naatsorsuutaanik akuersissuteqarneq	2
2012-imut nalunaarut	4
Kukkunersiuuisup attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa	14
Naatsorsuusiornermi suleriaaseq atorineqartoq	16
2012 pillugu angusat	20
31.12.2012-imi killiffik	21
Ukiuni kingullerni 3-ni angusat	22
Pisussaaffigeratarsinnaasat	23

Landskarsip naatsorsuutaanik atuaanissamut ilitsersuut

Naatsorsuutit, naatsorsuutunik pingaarnernik, ilanngussamillu imaqarput, taannalu nalunaarsuiffinnik immikkoortitaakkanik imaqarluni.

Naatsorsuutit pingaarnernit

Naatsorsuutit pingaarnernit tassaapput nalunaarusiaq aammalu inerniliinermi nalunaarut nalunaarsugartalik, naatsorsuutitut ilanngussami takuneqarsinnaavoq.

Missingersuusiami annertuumik nikingassutaasut nalunaarusiami nassuiaassuteqarfigineqarput. Tamatumalu saniatigut, ukiuni kingullerni pingasuni, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut ineriartorsimanagerat paasissutissiissutigineqarluni.

Malittarisassat 1992-imi atuutilersut malillugit inenera nassaarineqarpoq, tassa Namminersorlutik Oqartussat ataatsimoortumik isertitaat, ingerlatsinermut aningaasartuutaat, sanaartornermi aningaasartuutaat taavalu aningaasat attartortitaat matumani pineqarput. Taanna aamma taaneqartarpoq naatsorsuutit IST. Sanaartornermili aningaasartuutit, 2000-imilli, aningaasaliissutigineqartut tamakkerlugit, aningaasartuutit allanneqarput, matumanimi aningaasaliissutaasut, missingersuusiornermi teknikikkut periuseq atorlugu Sanaartornermi Nutarterinermilu Aningaasaateqarfimmut inissinneqarmata.

Inerniliinermi nalunaarummi, isertitat iluarnaarutaanngitsutut nalunaarsorneqarput.

Inerneranut nalunaarsukkani, naatsorsuutit paasineqarnissaat siunertaralugu pisariaqartutut isigineqartuni, oqaaseqaatigut itisiliisoqarpoq nassuiaasoqarluniluunniit.

Ilanngussat

Landskarsip naatsorsuutai, ilanngussaq, immikkoortunik sisamanik imaqarpoq:

1. Atuaanissamut ilitsersuut.
2. Kontonut pingaarnernut tunngatillugu inerniliinermik naatsorsuineq.
3. Aningaasaliissutitut atasumik, suliaqarfiit ataasiakkaat pillugit nalunaarut naatsorsuutillu suliarineqarsimasut.
4. Inerneranut, naatsorsuutillu inernerannut atasumik nalunaarsuiffiit.

Landskarsip naatsorsuutaanik akuersissuteqarneq

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermik ingerlatsinera il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 3. novembari 1994-iminngaaneersumi aalajangersarneqarpoq, ukiup aningaasaliiffiusup siuliani, naatsorsuutit kukkunerisukkat, kingusinnerpaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartassasut.

Naatsorsuuserisoqarfimmik akuerisaasumik, naatsorsuutunik kukkunerisuiusussamik Inatsisartut atorfinitsippit. Kukkunerisuiusut naatsorsuutit uppersarlugit atsiussavaat. Taanna naatsorsuutini allaqqareerpoq.

Naalakkersuisut sinnerlugit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup, naatsorsuutit Inatsisartunut saqqummiutissavai. Inatsisartut naatsorsuutit, Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaanut nassiutissavaat, taanna kukkunersiuinermik ataatsimiititaliamik taaneqartarpoq. Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq, kukkunersiuisunit, kukkunersiuinermi nalunaarsuiffimmik tunineqassaaq, taavalu kukkunersiuinermi nalunaarsuiffimmut allakkatigut, innersuussutitut aammalu oqaaseqaatinut Naalakkersuisut akissuteqaqqullugit qinnuigineqassapput.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap, aningaasartuutit isertitallu, aningaasaliissutigineqartut tunngavigalugit eqqortumik atorneqarsimanersut nalilersussavai, aningaasaliissutigineqartut sunniutaat, akuersissuteqarnermi naatsorsuutigisatut akuersissutaasunut naapertuunnersut, aammalu Namminersorlutik Oqartussat pigisaat nalillit nalilersorneqassapput, aammalu aningaasatigut illersorneqarsinnaasumik atorneqarsimanersut nalilersorneqassallutik.

Tamatuma saniatigut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap, kukkunersiuinermi nalunaarsuiffik naatsorsuuserisut akuerisaasut suliaat isummerfigissavaa, taamatuttaarlu Naalakkersuisut nalunaarsuiffimmut akissutaat isummerfigissallugu.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummik suliaqassaaq, taanna ataatsimiititaliap naatsorsuutitut isummersuutaanik imaqassaaq. Isumaliutissiissut pineqartoq, landskarsip naatsorsuutaannik Inatsisartut suliarinninnerani ilaassaaq.

2012-imut nalunaarut

Ukiumi angusat

Nunap Karsia 2012-imi 65 mio. koruuninik amigartooruteqarpoq, missingersuutini 301 mio. koruuninik ami-gartooruteqarnissaq naatsorsuutigineqarsimalluni ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit. Tassa 236 mio. koruuninik pitsanngoriaateqartoqarpoq. Akileraarutitigit akitsuutitigullu missingersuutinit 148 mio. koruu-ninik amerlanerusunik isertitsisoqarpoq.

Nunap Karsiata angusai IST-mi angusatut naatsorsorneqartarput, tassa imaappoq ingerlatsinikkut, Sanaar-tornikkut Taarsigassarsiarititigullu tamamiusutigit. Ingerlatsinikkut sanaartornikkullu angusat taakkuin-naallutik 149 mio. koruuniupput. (IS-imi angusat)

2012-imi aningaasarsiorneq qaffariaateqarpoq. Sanaartornermik suliat aalisarnerlu suliassaqarnerulerner-mut tamatumunnga pissutaaqataapput. Imaani oliasiornerulernerup nunamilu aatsitassarsiornerup 2011-mi ukiunilu siusinnerusuni sunniutaat 2012-imi Nunap Karsiata isertitaanut amerlisitseqataapput. Tamakku sa-niatigit qalerallit pingaartumillu kinguppaat akigissaarsimapput aalisarnermilu isertitat amerleriarnerinut pis-sutaaqataallutik.

2012-imi ukiakkut paasinarsivoq akileraarutinit isertitat naatsorsuutigineqartunit amerlanerusussanngortut. Ilinniartitaanerup sulissutigineqarnera pimoorunnerulerniarlugu Naalakkersuisut Inatsisartut Aningaasaqar-nermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut inassutigaat immikkut isertitat taakku ilaat ilinniartut ine-qarfiinut 50 mio. koruunit atorineqassasut, suliffissaaleqisunut immikkut ittumik sulissutigineqartunut 27 mio. koruunit kiisalu inissianut taartissaannullu sanaartornermut 16 mio. koruunit atugassanngortinneqassasut.

2012-imut aningaasanut inatsisissaq IST-mi 221 mio. koruuninik amigartooruteqarfiussanngorlugu IS-imi-lu angusat oqimaaqatigiittussanngorlugit akuersissutigineqarpoq. Naalakkersuisut ukiup ingerlanerani sulia-nik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut aningaasaliissutinik aningaasaqarnermut 80 mio. koruuninik ajorseriaataasunik akuersissuteqartartunut saqqummiussisarput. Taa-maalilluni missingersuutini amigartoorutit tamarmiusut 301 mio. koruuninngorput aamma IS-imi amigartoo-rutit 80 mio. koruuninngorlutik.

Suliat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 2012-imut akuersissutigisai ukiumoortu-mik aningaasaliissutinut inatsimmi ataatsimoortinneqarput.

Kisitsisitigit takussutissiami tulliuttumi ukioq 2012-imut IST-mi taamatullu IS-imi angusat kiisalu ilassutitut aningaasaliissutit ukiumi aningaasaliissutinut sunniutigisimasaat allassimapput.

IS-mi angusat naatsorsornerat.

Mio. Koruunit	Naatsorsu utit	Aningaasanu t Inatsit	Illassutitut aningaasaliiss utit	Aningaasaliissutit tamakkerlugit
IST-mi angusat	65	221	80	301
Taarsigassarsiarititat ilanngaasikkat (allagaq 15)	-214	-221	0	-221
IS-mi angusat	-149	0	80	80

- (minus) Naatsorsuutitigut Missingersuutitigullu isertitat takutippaat.

Nunap Karsiata aningaasanik tigoriaannaatai tamarmiusut 2012-ip naanerani 1.063 mio. koruuniupput.

Taakkunannga 302 mio. koruunit naalagaaffiup 2013-imi januaarimut ataatsimoortumik tapiissutissaanut siumoortumik akiliutaapput. 2013-imut Aningaasanut inatsimmi 113 mio. koruuninik amigartooruteqarnissat missingersuusiorneqarsimavoq, soorlutaaq sanaartornermut aningaasaateqarfimmit 100 mio. koruuninik ti-gusisoqassamaartoq. Taamaammat 2013-ip naanerani aningaasat tigoriaannaat 850 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Kisitsisitigut takussutissiami tulliuttumi 2010, 2011 aamma 2012-imut naatsorsuutini kisitsisit pingaarnert takutinneqarput. Kisitsisitigut takussutissiamiipput aamma 2012-imut aningaasanut missingersuutit (ani-ngaasanut inatsit + illassutitut aningaasaliissutit), kiisalu 2012-imut naatsorsuutit aamma 2012-imut missi-ngersuutit nikingassutaat.

Nunap Karsiani angusat Mio. koruunit	2010 Naatsor suutit	2011 Naatso rsuutit	2012 Naatsors uutit	2012 Missinger suutit	2012 Nikingas sut
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	2.986	2.777	2.735	2.751	16
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut	852	870	879	879	0
Tapiissutit	1.627	1.809	2.008	2.037	29
Sanaartorneq	719	1.095	969	1.025	56
Isertitat	-6.186	-6.390	-6.526	-6.391	135
IST-mi angusat	-2	-161	65	301	236
IS-mi angusat	-207	-49	-149	80	229

- (minus) Naatsorsuutitigut Missingersuutitigullu isertitat takutippaat. Nikingassutini takuneqarsinnaapput missingersuutitut naleqqiullugu aningaasartuutikinneruffiit isertitaqarneruffiilluunniit aningaasartaat. Angusat Ingerlatsinermi,- Sanaartornermi aamma Taarsigassarsiarititani angusatut uuttortagaapput (IST-mi angusat).

Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfimmi missingersuusioriaaseq ukioq 2000-miit pilersin-neqarpoq, tassunga suliniutigineqartunut ataasiakkaanut sanaartornermut aningaasaliissutissat akuersissu-tigineqartut nuunneqartarput. Taamaalilluni ukiuni ataasiakkaani sanaartornissamut aningaasalissutissat akuersissutigineqartut aningaasartuutissatut

naatsorsuusiorneqartarput. Sanaartornerit ingerlanneqarnerat ilutigalugu aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit ilanngaatigineqartarput. 2012-imi sanaartukkat 1.066 mio. koruuninik naleqarput. Ukiuusimavortaaq ukiunut siuliinut naleqqiullugu annertuseriarfiusoq.

Immikkoortortani tulliuuttuni kisitsisit pingaarnertit ataasiakkaat nassuiarneqarput.

Ingerlatsinermit aningaasartuutit

Suliffeqarfinnut allaffissornermilu immikkoortortaqaqfinnut ilanngaasikkanik ingerlatsinermit aningaasartuu-tinut ingerlatsinermit aningaasaliissutit tunngaviusumik aningaasaliissutit tunniunneqartarput.

Ingerlatsinermit aningaasartuutit	2010	2011	2012	2012	2012
Mio. koruunit	Naatsorsuutit	Naatsorsuutit	Naatsorsuutit	Missingersuutit	Nikingassut
Allaffissorneq	549	534	573	585	12
Ilaqutariinnermit tunngasut	435	154	173	176	3
Peqqinnissaq	1.158	1.180	1.203	1.203	0
Kultureqarneq, Ilinniartitaaneq, Ilisimatusarneq Ilageeqarnerlu	652	645	596	600	4
Suliffeqarfiit killilimmik aqunneqartut	92	78	-12	-12	0
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	30	26	44	39	-5
Ingerlatsinermit aningaasartuutit allat	162	159	158	160	2
Ingerlatsinermit aningaasartuutit katillugit	2.985	2.699	2.735	2.751	16

2012-imi allaffissornikkut aqutsisoqarfiup ataatsimut missingersuutigineqartunit 12 mio. koruuninik ikinneru-sut atorpai. Naalakkersuisoqarfiit amerlanersaanni atuinikinnerusoqarsimavoq.

Ilaqutariinnermit tunngassuteqartuni 3 mio. koruuninik atuinikinnerusoqarsimavoq. Atuinikinnerunermut pi-ngaartumik pissutaapput meeqqanut inuussuttunullu tunngatillugu immikkut suliniuteqarnermi ikinnerusunik suliaqartoqarsimanera pikkorissartitsisoqarsimanerani naak sulissuteqarneq pimoorunneqarnerulerualuar-toq.

Peqqinnissaqarfimmut tunngassuteqartuni, 1.203 mio. koruuninik katillugit missingersuusiortigineqarsima-suni, 1 mio. koruuninik atuineroqarsimavoq.

Pingaarnepaatut nikingassutaapput ineriartortitsinermit suliniutini taamatullu taartaasartut suliffeqarfiu-taannik atorneqarnerini katillugit 10 mio. koruuninik atuinikinnerusimanerit. Tamatuma akerlianik sulisut ani-ngaasarsiaannut taamatullu napparsimasut sinerissameersut amerliartuinnartut DIP-nukartut amerliartuin-narnerisa kingunerisaannik angalanermut aningaasartuutit amerleriarnertut kiisalu immikkut ittumik ka-tsorsaanernut 11 mio. koruuninik atuineroqarsimavoq.

Kultureqarnermit, ilinniartitaanermut ilageeqarnermullu tunngatillugu missingersuutigineqartunit aningaasa-tuutit ataatsimut 4 mio. koruuninik ikinnerusimapput.

Ilimmarfik 1,7 mio. koruuninik atuinerusimavoq, Akademisk Diplomimut ilinniartitaanermi aamma Masteri-mut ilinniartitaanermi amerlanerusunik suliaqartoqarsimaneranik pissuteqartumik. Ilinniartut Ineqarfiinik AI-laffissornikkut Aqutsisoqarfik 1,1 mio. koruuninik atuinerusimavoq. ilaatip oqunnermik ajornartorsiuteqarner-mik pissuteqartumik.

Ilinniarfiit inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut atasut 1,7 mio. koruuninik atuinikinnerusimapput, Piniar-nermik Aalisarnermillu Ilinniarfimmi atorfiit inuttaqanngitsut pissutaanerullutik.

PhD-Studium Ilisimatusarnermut ilinniartitaanermi 1 mio. koruuninik atuinikinneruffiusimavoq, tamatumun-nga pissutaalluni suliat annikillisimanerat danskit ilisimatusarnermut ministeriaqarfiannit matusissutissat ti-guneqarnissaasa tungaanut.

Ilageeqarnermut tunngatillugu 5 mio. koruuninik atuinikinnerusoqarsimavoq aserfallatsaaliinikinnerusima-nerup, atorfiit inuttaqanngitsut aamma ajoqissatut pattattussatullu ilinniartitaanermik ilinniartut ikittuinnaane-risa kingunerisaannik.

Inuussutissarsiornermut, aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tunngasuni 5 mio. koruuninik atuinikinnerusoqarsimavoq. Tamatumunnga pissutaapput ammassanniarluni misileraanermit isertitaqartoqarsiman-nginnera IUU-EU-mik akuersissutip atugaalerneratigut aningaasartuutit amerlanerusimanerat.

Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut

Inatsisitigut pisussaaffigalugit aningaasaliissutit tunniunneqassapput immikkut inatsisitigut aalajangersaaso-qarsimatillugu, tiguisissat aalajangersimasut pisassanut aalajangersimasunut piginnaatitaaffeqartut aam-ma tunniussassat annertussusissaat imaluunniit naatsorsorneqarnerinut tunngavissat immikkut inatsisitigut aalajangersarneqarsimatillugit.

Aningaasartuutit pisussaaffiusut Mio. koruunit	inatsisitigut	2010	2011	2012	2012	2012
		Naatsorsu utit	Naatsorsu utit	Naatsorsu utit	Missingersu utit	Nikingas sut
Ilaqutariinnermut tunngasut		621	628	626	656	30
ilinniartitaaneq		208	223	233	202	-31
Ineqarnermut tunngasut.		2	2	2	2	0
Aningaasartuutit pisussaaffigisat allat	inatsisitigut	21	17	18	19	1
Inatsisitigut katillugit	pisussaaffigisat	852	870	879	879	0

Ilaqutariinnermut tunngassuteqartuni inatsisitigut pisussaaffigalugit tunniunneqartartunut 30 mio. koruuninik atuinikinnerusoqarsimavoq. Pingaartumik siusinaartumik pensionisianut, utoqqalinersianut, meeqqanut ta-piissutinut aamma naartunermi erninermilu ullormusianut atuinikinnerusoqarsimavoq.

Inunnik isumaginninnermut tunngassuteqartuni inatsisitigut pisussaaffigalugit aningaasartuutit missinger-suusiorneqarneranni nalorninartuusarpoq, tigusartut sulinikkut isertitaat qanoq annertutigisimanersut – ta-matumanilu ilaatigut apeqqutaasarpud inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut suliffeqarnikkullu pissutsit.

Ilinniartitaanermut tunngassuteqartuni 202 mio. koruuninik ataatsimut missingersuusianut naleqqiullugu 31 mio. koruuninik atuinerusoqarsimavoq. Nikingassutaasut 26 mio. koruunit ilinniartuunersiutitut meeqqallu tapisiaannut aamma 4,5 mio. koruunit taarsigassarsiarititut tunngapput. Atuinerusimanermut pissutaa-nersaavoq ilinniagaqartut ikittuinnaat ilimagineqartunit danskit SU-annut nuussimanerat.

Tapiissutit

Tapiissutitut aningaasaliissutit Naalackersuisunut ilaasortaq akisussaasuusiq inatsisitigut pisussaaffiunngi-tsunik aningaasartuuteqarnissaanut piginnaatippaat. Aningaasartuutit tapiissutaasinnaapput, aammali sulif-finnut aningaasaliissutaasinnaallutik, ernianut aningaasartuutaasinnaallutik, ernianut tapiissutaasinnaallutik, inuussutissarsiutitut tapiissutaasinnaallutik, nalikilliliissutaasinnaallutik taarsigassarsiarititaasinnaallutillu.

Tapiissutit Mio. koruunit	2010	2011	2012	2012	2012
	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Naatsors uutit	Missingers uutit	Nikingas sut
Allaffissorneq	9	10	10	10	0
Ilaqutariinneq peqqinnissarlu	0	10	10	10	0
Kulturi ilinniartitaanerlu	284	291	293	288	-5
Inuussutissarsiorneq, piniarneq nunalerinerlu	145	147	167	180	13
Kommuninut tapiissutit	772	1.027	1.133	1.140	7
Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit	255	273	269	277	8
Tapiissutit allat	69	50	125	131	6
Tapiissutit katillugit	1.534	1.809	2.008	2.037	29

Kultureqarnermut ilinniartitaanermullu tunngassuteqartuni 5 mio. koruuninik atuinerusoqarsimavoq, pi-ngaartumik ilinniagaqartut immikkut ikiorsiissutinik pisartagaqarsinnaasut amerleriarnernannik pissuteqartu-mik. Tamakku saniatigut inuussutissarsiornermut ilinniarfiit qanoq suliaqartigisimanertik tunngavigalugu pis-sarsisartut suliarisartagaat ilimagisamit annertunerusimapput. Kiisalu Efterskoli Maniitsumiittoq saniatigut aningaasartuuteqarsimavoq sanaartornerup kinguaattoorfiunerata malitsigisaanik.

Inuussutissarsiornermut, aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tunngatillugu ataatsimut isigalugu 13 mio. koruuninik atuinikinnerusoqarsimavoq. Nikingasoqarneranut pissutaanersaapput Inuussutissarsiutitut tapersiisarfimmi taarsigassarsiarineqarsimasunik tamanik torersaaneq

misissuinerlu. Taamatut torersaane-rup kinguneraa nutaanik taarsigassarsisitsinissat eqqarsaatigalugit tunuarsimaarnerulerneq.

Aasiaat Qasigianguillu eqqaanni erngup nukiliorfissamik misissuinerlut atillugu atukkat ilimagineqartunit annikinnerupput ataavartumillu nukissiorfissat pillugit suliniutissanik qinnuteqaatit ikittuinnaallutik.

Nunami inuussutissarsiutinut taamatutaaq takornariaqarnermut taamatullu piniarnermut tunngatillugu suliniutinut tapiiffigineqarsinnaatitaasunut tapiissutit ataatsimut missingsuutigineqartunit 1 mio. koruuninik annikinnerupput.

Sanaartorneq

Sanaartugassanut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasortaq akisussaasoq piginnaatitaavoq pigi-sanik aalaakkaasunik pisinerlut, sanaartornermut, sanaartukkanut taarsigassarsisitsinermut, sanaartukka-nut tapiissuteqarnermut, iluarsaassinermut allanullu atillugu aningaasartuuteqarnissaanut.

2012-imi sanaartorneq suli annertuvoq. 1.066 mio. Koruunit anguvaat. Ukiuni 2001-imiit 2006-imut ukiumut 500-600 mio. koruunit atorner-qartarsimapput. Ukiuni 2007-imiit 2009-mut 700 mio. koruunit aamma 800 mio. koruunit akornannut qaffa-riarpoq ukiunilu kingullerni pingasuni 900 mio. koruunit qaangersimasimallugit.

Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu tunngassuteqartuni 95 mio. koruunit atornerqarsimapput ilaatigut napparsimasut akunnittarfittaassaannut taamatullu Dronning Ingridip Peqqissaaviata ilassuserneqarneranut.

Ilinniartitaanermut tunngassuteqartuni 253 mio. koruunit atornerqarsimapput. Taakkunannga 80 mio. koruunit meeqqat atuarfiinik nutarterinermut allilerinermullu atornerqarsimapput, 104 mio. koruunit ilinniartut ine-qarfiinik sanaartornermut, 60 mio. koruunit Nuummi ilinniarnertuunngorniarfimmut 14 mio. koruunillu oqa-luffinnut kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut tunngassuteqartunut.

Taartaasussanik sanaartornermut katillugit 399 mio. koruunit atornerqarput. Nuumi 321 mio. Koruunit atornerqarsimapput, 45 mio. koruunit Nuup avataani.

Nukissiorfiit Nunap Karsianit 324 mio. koruuninik ilanngaasiakkanik taarsigassarsipput erngup nukinganic nukissiorfinnut nutaanut, illoqarfiup ilaani pilersaaruteqarfinnut nutaanut sanaartorfigissaanernut kiisalu in-naallagissamik, imermik kiammillu pilersuinermit sanaartukkanut iluarsaassinernullu.

2012-ip naanerani Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfimmi katillugit 818 mio. koruunit uninngasuutigineqarput.

Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfik	2011	2012		Aningaasaateqarfimmi killiffik	
Mio. koruunit	Ukiup naanerani uninngasuutit	Nuunne qartut	Atorneqartut	2012-imi allanngort itat	Uninngasuutigine qartut Ukiup naanerani uninngasuutit
Ilaqutariinneq peqqinnissarlu	82	62	-95	0	49
Ilinniartitaaneq il.il.	355	258	-253	0	360
Pisortani suliarineqartut	115	378	-331	-38	124
Ineqarnermut tunngasut	311	313	-399	-22	203
Sanaartornermut aningaasartuutit allat	37	33	13	-1	82
Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfik katillugit	900	1.043	-1.066	-60	818

Sanaartugassanik suliniutissat aalajangersimasut 2012-imut ukiunullu siusinnerusunut aningaasaliissutinut inatsisini ilanngunneqarsimasut suliarineqarnissaannut inaarsarneqarnissaannullu Sanaartornermut nutar-terinermullu aningaasaateqarfimmi aningaasat uninngasuutigineqarput.

Isertitat

Isertitatut aningaasaliissutitigut Naalakkersuisunut ilaasorta q akisussaasoq piginnaatinneqarpoq inatsisiti-gut pisussaaffigisanik taamatullu inatsisitigut pisussaaffiginngisanik isertitaqartarnissaanut. Kalaallit Nu-naanni Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutai kiisalu akileraarutit aki-tsuutillu isertitassatut aningaasaliissutit naatsorsuusiorneqassapput.

Aningaasanut inatsimmi naatsorsuutigineqartunit isertitat 135 mio. koruuninik amerlanerupput.

Isertitat Mio. koruunit	2010 Naatsorsu utit	2011 Naatsorsu utit	2012 Naatsorsu utit	2012 Missingers uutit	2012 Nikingas sut
Isumaqtigiissutigalugit isertitat	-3.828	-3.876	-3.922	-3.926	-4
Toqqaannartumik akileraarutit	-1.018	-1.135	-1.143	-1.004	139
Toqqaannanngitsumik akileraarutit, akitsuutit	-772	-800	-860	-851	9
Aningaasaliissutigineqartunik ernalersuineq	-290	-322	-321	-305	16
Nunap Karsianit taarsigassarsiarititanik akilersuineq	-112	-177	-210	-202	8
Isertitat allat	-165	-80	-70	-103	-33
Isertitat katillugit	-6.186	-6.390	-6.526	-6.391	135

Immikkut ittumik isertitat kisitsisinut taakkununnga ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat isertitaasa 62 procentiisa missaat imaluunniit 3.922 mio. koruunit naala-gaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaaneersuupput, EU-mut isumaqtigiissutineersuupput allanillu isumaqa-tigiissutigalugit isertitaneersuullutik.

Toqqaannartumik akileraarutit 1.143 mio. koruuninik pissarsissutaapput imaluunniit missingersuutigineqar-tunit 139 mio. koruuninik amerlanerusunik.

Toqqaannartumik akileraarutit qaffariarnerannut pissutaapput inuit akileraarutaannik annertunerusumik ingerlaavartumik akilersuisitsineq aamma 2011-mi oliasiormi aatsitassarsiornermilu annertuunik sulias-saqarsimanermik pissuteqartumik sunniutaasut. Misissueqqissaarnerit ukiumit ukiumut annertuumik allan-ngorarsinnaasarput 2011-milu assut annertullutik.

Inuit akileraarutaannik ingerlaavartumik akilersuisitsinikkut naatsorsuutigineqartunit 50 mio. koruuninik amerlanerusut isertinneqarput ingerlatseqatigiiffillu akileraarutaat 2011-meersut, november 2012-imi akiler-neqartut naatsorsuutigineqartunit 16 mio. koruuninik amerlanerusunik isertitsissutaapput.

Akitsuutit imaluunniit toqqaannanngitsumik akileraarutininik taaneqartartut 860 mio. koruuninik isertitsissu-taapput, taakku naatsorsuutigineqartunit 9 mio. koruuninik amerlanerupput. Eqqussuinnermut akitsuutit naa-tsorsuutigineqartunit 24 mio. koruuninik ikinnerusunik

pissarsissutaapput, taakkulu 2009-miit ukiut tamaasa 20 mio. koruunit missaannik ikileriararsimapput. Pingaartumik imigassat aalakoornartortallit tupallu eqqus-sornerinut akitsuutaanni annikilleriarneqarpoq.

Nunakkut angallatit motooriinut akitsuutit 65 mio. koruuninik isertitsissutaapput, taakku 2011-mut sanil-liullugu 2 mio. koruuninik ikileriaataapput missingersuutigineqartunillu 7 mio. koruuninik ikinnerullutik.

Kinguppannut akitsuutit 60 mio. koruuninik isertitsissutaapput taakku naatsorsuutigineqartunit 29 mio. ko-ruuninik amerlanerullutik 2011-mullu sanilliukkaanni 32 mio. koruuninik amerleriararsimallutik. Kinguppannut akitsuutinut apeqqutaasarpog kinguppaat agguaqatigiissillugu kilomut qanoq akeqarnersut. Kilomut akitso-riartortillugit akitsuutit qaffakkiartortarput. Kilomut akiaat naatsorsuutigineqartunit assut qaffasinneruvoq paarlattuanillu pisarineqartut annikinnerullutik.

Naqissusiinermut akitsuutit pingaartumik pigisanut aalaakkaasunut naatsorsuutigineqartunit 17 mio. ko-ruuninik amerlanerupput. Ukiuni 2008-miit 2009-mut piginneqatigiilluni inissiaateqarnermiit nammineq piga-lugit inissiaateqarnermut amerlasuut allangortitsiortorput, taakkunannga akitsuutit 39 mio. koruuninik pis-sarsissutaallutik. 2010-mi pissarsiat 26 mio. koruuninut ikileriarput, kisiannili 2011-mi 29. mio. koruuninut amerleriarlutik kiisalu 2012-imi 44 mio. koruuninut.

Suliffeqarnermut akitsuutit aningaasarsiat tamarmiusut akiliutigineqartut 0,9 procenterisaat 1. januar 2007-imiit atuutilersinneqarput 74 mio. koruuninillu pissarsissutigineqarlutik.

Aningaasaliissutigineqartunut ernialiussat 16 mio. koruuninik amerlanerusunik isertitsissutaapput, taakku ingerlatseqatigiiffinit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunit ilaannakuusumillu pigineqartunit pissarsiat annertuseriaataannut pingaartumik tunngatinneqarsinnaapput.

Nukissiuutinik pilersitsinermut tunisassianut avatangiisinut akitsuutit (ikummatissanut akitsuutit) 18 mio. ko-ruuninik isertitsissutaapput, 20 mio. koruuninut missingersuusiorneqarsimallutik. Akitsuutinut inatsit ulloq 1. januar 2011-mi atuutilerpoq Inatsisartullu 2011-mi upernaakkut ataatsimiinne-ranni assigiinngitsorpaalunnt akitsuuisoqannginnissaa akuersissutigineqarluni.

Taarsigassarsianut akilersuutit 210 mio. koruuniupput, taakku 8 mio. koruuninik atuinikinnerussutaapput.

Isertitani allani siusinnerusukkut pisassani isumakkiikkani akiliutit 16 mio. koruuniupput. Akiliuteqartarnernut apeqqutaapput akiliisitsiniartarnermik sulineq aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup pisassai qanoq teknikikkut isumakkeerneqartarnersut akilersinniagassanngorlugillu nuunneqartarnersut. Nalikilliat anner-tusiartortillugit aningaasat amerlanerusut, pisassanut allanut siusinnerusukkut isumakkeerneqarsimasunut tunngatillugu, isertitatut kingusinnerusukkut takkussinnaapput.

Naatsorsuutit uppersarsarlugit atsiorneqarnerat

Ukiumoortumut nalunaarut ukiumoortumillu naatsorsuutit, Inatsisartunut suliareqqitassanngorlugu tunniunneqartussat, Naalackersuisut akuersissutigaat.

Nuuk ulloq 6. juni 2013

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut Nunamullu
Namminermut Naalackersuisoq

Peter Hansen
Naalackersuisoqarfimmi
pisortaagallartoq

Kukkunersuiisup attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

Inatsisartunut

Ukiumut naatsorsuutit pillugit oqaaseqaat

Nunatta karsiata ukiumi naatsorsuiffimmi 1. januar – 31. december 2012 ukiumut naatsorsuutai nalunaarummik, naatsorsuutit pillugit oqaaseqaammik, naatsorsuusioriaaseq atorneqartoq pillugu nassuiaammik, ingerlatsinermi naatsorsuutininik, oqimaaqatigiisitsinerminik, ukiuni kingullerni pingasuni ingerlatsinermi naatsorsuutit takussutissaannik, pisussaaffiillu pillugit imallit kukkunersiorsimavavut. Ukiumut naatsorsuutit suliarineqarput Namminersornerullutik Oqartussani naatsorsuuseriveqarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit.

Ukiumut naatsorsuutit pillugit Naalakkersuisut akisussaaffii

Naalakkersuisut akisussaaffigaat ukiumut naatsorsuutit eqqortumik takutitsisut suliarissallugu, Namminersornerllutik Oqartussani naatsorsuuseriveqarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit. Aammataaq imminut misissortarneq Naalakkersuisut akisussaaffigaat, tamanna ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik paasissutissiinerlunngitsut suliarineqarnissaani pingaarutilittut Naalakkersuisunit isigineqarmat, paasissutissiinerlunneq unneqqaserlunnikkut piaarinaatsoornikkulluunniit saqqummiunneqaralarpat.

Kukkunersuiisup akisussaaffia

Uagut akisussaaffigaarput ukiumut naatsorsuutit pillugit inerniliinissaq, kukkunersuiisimanerput toqqammavigalugu. Kukkunersuiisimanerput ingerlassimavarput kukkunersuiineq pillugu nunat tamalaat najoqqutassaat naapertorlugit, kukkunersuiineq pillugu kalaallit inatsisaannik ilaartukkanik. Taakku piimasaqaatit arivaat pisuserissaarnissamut piimasaqaatit naapertuutsissagivut, kiisalu kukkunersuiinissarput piareersarlugulu ingerlatissagippat ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik paasissutissiinerlunnginnissaat annertuumik qularnaarniarlugu.

Kukkunersuiineq tassaavoq kisitsisit paasissutissallu ukiumut naatsorsuutini allanneqarsimasut uppernarsarneqarnissaannut iliuuseqarneq. Periuitsit toqqarneqartut kukkunersuiisussap naliliinera aallaavigalugu toqqagaapput, tassunga ilanngullugu ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik paasissutissiinerlunnissaannut aarlerinaatit naliliiffigineri, paasissutissiinerlunneq unneqqaserlunnikkut piaarinaatsoornikkulluunniit saqqummiunneqaralarpat. Aarlerinaatit naliliiffiginerini kukkunersuiisup imminut misissortarnerit, ukiumut naatsorsuutit eqqortumik takutitsisut suliarinnissaannut naleqquttut nalilersortarpai. Tassani siunertaavoq kukkunersuieriaatsit atorneqartussat pissutsinut atugarineqartunut naapertuuttut ilusilersorneqalernissaat, taamaattorli imminut misissortarnerup sukumiissusia pillugu inerniliinissaq siunertarinagu. Aammataaq kukkunersuiinerup siunertaraa naatsorsuusioriaaseq Naalakkersuisut toqqagaat naleqquttuunersoq, Naalakkersuisut naatsorsuutitigut nalilersuinerat naapertuunnersoq kiisalu ukiumut naatsorsuutit ataatsimut saqqummiunneqarneri isummerfigissallugit.

Isumaqarpugut kukkunersuinitinni uppernarsakkavut naammattut inerniliinissatsinnullu toqqammavigissallugit naleqquttut.

Kukkunersuiinitinni immikkut mianersoqqussutissaqanngilagut.

Deloitte

Inerniliineq

Isumaqarpugut ukiumut naatsorsuutit Nunatta karsiata pigisaanik, akiitsuinik 31.12.2012-milu aningaasarsior-nikkut killiffianik eqqortumik takutitsisut Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarneq il.il. pil-lugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit.

Nuuk, ulloq 17. juni 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft
kukkunersiuisartoq
naalagaaffimmit akuerisaq

Claus Bech
kukkunersiuisartoq
naalagaaffimmit akuerisaq

Naatsorsuusiormi suleriaaseq atornerqartoq

Nalinginnaasut

Nunatta Karsiata naatsorsuutaanut ilaapput aningaasaliissutit tamarmik Inatsisartunit akuerineqartut.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. november 1994-imeersoq kiisalu namminersorlutik oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit nalunaarut nr. 8, 27. februar 1995-imeersoq malillugit naatsorsuutit suliarineqarput.

Naatsorsuutitut ilaapput ukioq ilivitoq malillugu ukioq aningaasaqarfiusoq. Ukiumut ilaatinneqarpoq qaammatit marluk piffissaq ilassuteqarfiusoq. Piffissami ilassuteqarfiusumi tassani ukiumut aningaasaqarfiusumut tunngasut aningaasartuutit isertitallu nalunaarsorneqarsinnaapput, nioqqutissanik kiffartuussinernilluunniit tunniussineq, imaluunniit pisassat akiitsulluunniit ukiup aningaasaqarfiusup naanissaa sioqqullugu pisimappata.

Naatsorsuormi kisitsisit tamarmik mio. kr.-inut ilanngussamilu 1.000 kr.-inut akunnaallisinneqarsimapput. Akunnaallisitsinerup kingunerisaanik annikitsunik nikinganernik pilersitsisoqarsinnaavoq.

Naatsorsuutitik isumannaallisaaneq

2001-imiit Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-meersoq atuuppoq. Inatsimmi tassani aningaasaliissutit tamarmik immikkoortunut tallimanut ukununga agguarneqarput: ingerlatsinermut aningaasartuutit, inatsisinik tunngaveqartut, tapiissutit, sanaartorneq aamma isertitat.

Ukiut siuliinut assersuussisinnaaneq anguniarlugu kisitsisit 2010-meersut aamma 2011-meersut ukioq 2012-imi tunngaviit atuuttut assigalugit isumannaallisarneqarnikuupput. Saqqummiussinernut assigiingitsunut atatillugu akunnaallisiisoqarsimasinnaavoq.

Ilanngussami atuarnissamut ilitsersuummi ukiuni kingullerni pingasuni naatsorsuutini kisitsisit qanoq assersuunneqarnissaat pillugu erseqqinnerusumik nassuiaasoqarpoq.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit isertitallu

Aningaasartuutit isertitallu, nioqqutissanik kiffartuussinernillu tunniussinermut tunngasuusut, inatsit malillugu pissarsinermik tunngavik malillugu tunniussineq pisimagaangat nalunaarsorneqartarput. Aningaasartuutitut isertitanullu allanut nalunaarsuineq pisarpoq aningaasat naatsorsorneqarsinnaaleraangata kingusinnerpaamillu akiliiffiup nalaani.

Ukiumi aningaasaqarfiusumi nunatta karsianut annertuumik piumasaqaateqartoqartillugu, aamma naatsorsuutit tunniunneqarnissaat sioqqullugu inaarutaasumik naatsorsorneqarsinnaanngippat, missiliuineq tunngavigalugu ukiumi aningaasaqarfiusumi pineqartumi naatsorsuutini aningaasartuutitut kontomi piumasaqaatitut nalunaarsorneqartarpoq. Taanna ukiumi aningaasaqarfiusumi tulliuttumi iluarsineqartarpoq, piumasaqaat inaarutaasumik naatsorsorneqaraangat.

Naatsorsuuserinermi tamakkiisumik naatsorsuutitut allattuinermi tunngavik atornerqartarpoq, tamatum kingunerisaanik aningaasartuutit isertitallu tamarmik immikkut kontonut nalunaarsorneqarlutik. Tassunga ilaanngillat namminersorlutik oqartussat suliffeqarfii namminersortitat.

Akilaraarutitigut isertitat

Ukiup naatsorsuusiorfiusup ingerlaavartumik akilaraarutitigut isertitai

- 1) Akilaraarutit A-t qaammatikkaartumik isertitatut allanneqartarput sulisitsisut akilaraarutit A-nik nassuiaataat tunngavigalugit. Nassuiaatinik nassiuusisoqarsimangippat akilaraarutit nermut oqartussat missiliussapput. Akilaraarutit A-nik missiliuinerit nassuiaatillu pisimasut nuna tamakkerlugu akilaraarummi ingerlaavartumik isertitanut tunngaviasarput. Nassuiaatit ukiumut naatsorsuusiorfiusumut tunngasut aamma ukiup naatsorsuusiorfiusup tullia-ni januarimi tiguneqartut nuna tamakkerlugu akilaraarutit naatsorsorneranut ilaatinneqartarput.
- 2) Akilaraarutit B-t piffissakkaartumik (qaammatit qulit) isertitatut allanneqartarput B-tut akilaraarusiutit akiligassat tunngavigalugit.
- 3) Ingerlatseqatigiiffiit, iluanaarutit aamma nioqutissiorlutut akilaraarutit akiligassiinermi isertitatut allanneqartarput.

Ukiut siuliini ingerlaavartumik akilaraarutitigut isertitanik iluarsineq

- 4) Ingerlaavartumik akilaraarutit isertitatut allanneqartut (imm. 1 aamma 2 naap.) aamma inaarutaasumik akilaraarusiinermi angusat akornanni nikinganeq ukiumi inaarutaasumik akilaraarutit naatsorsornerani iluarsineqartarpoq akilaraaruteqartussamullu akiligassanngortinneqarluni.
- 5) Tamatum kingorna isertitat akilaraarutaasussat allanngortinneri (qaffaanerit/appaanerit) ukiumi allannguffiusumi iluarsineqartarput.

Akilaraarutitigut akitsuutitigullu nalikilliliineq immikkoortitsinerlu

Akilaraarutitigut akitsuutitigullu akiligassat akilinngisat nalikillilerneqarsinnaapput akilaraarutit aqutsineq pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu ileqquusumik qaqitseqqinnissamut periarfissarukkaangat. Motorinut akitsuutit aamma aningaasanik ikisarluni pinnguaatinut akitsuutit pillugit immikkut maleruagassat atuupput. Akiliisinnaajunnaarnermi aamma toqusut pisataanni akiligassat akilinngisat annaasat paasineqarneri naapertorlugit nalikillilerneqartarput. Piffissami sivisuumi ingerlasarnerisa kingunerisaannik tunngaviit uku malillugit akilaraarutit imatut piffissalersorneqartarput:

Akilaraarutitigut akiligassani akilinngisani annaasanik immikkoortitsineq

Toqqaannartumik akilaraarutit tunngasut akilaraarutitigut akiligassani akilinngisat tamarmik akilernissaannut agguarlugit naatsorsorneqartarput annaasanut immikkoortitsineq pillugu missiliuineq una atorlugu:

Ukioq	Ukiunik sisamanik pisoqaanerusut aamma nalikillilerneqarsimangitsut	-4	-3	-2	-1	Ukiumi naatsorsuusiorfiusumi
Immikkoortitsiner procenti	100 %	75 %	50 %	30 %	15%	7,5%

Procentit toqqarneqartut ersersippaat pisassaq pisoqaappat taava akilersinnissaa ajornakusoornerus-sasoq, tamatumunnga pissutaavoq akiliisitsiniarnermi sakkuusinnaasut pisassap pisoqaassusianit killilerneqartarneri. Immikkoortitsinermi taamaalilluni ersersinneqarpoq akileraarutitigut pissar-siassat nalingisa ajornerulernerinik missiliuineq.

Sanaartornermut aningaasartuutit

2000-mi januarip aallaqqaataani missingersuutitigut teknikkikkut sanaartornermut iluarsaassiner-mullu aningaasaateqarfimmit pilersitsisoqarpoq. Sanaartornermut iluarsaassiner-mullu siunertamut aningaasaliissutit tamarmik, pilersaarutini aalajangersimasuni piviusunngortinneqartut, aningaa-saateqarfimmut nuunneqarput. Aningaasaliissutit taamaattumik angusat naatsorsornerini tamakkii-sumik aningaasartuutit allanneqarput.

Taarsigassarsisitsineq

Pissarsiassani arlalinni allanngornerit nunatta karsiani IST-mi angusanut ilaapput (ingerlatsiner-mi, sanaartornermi taarsigassarsisitsinermilu angusat). Aammattaaq namminersorlutik oqartussat aktianik pisinerat tunisinerallu IST-mi angusanut ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiisa nunatta karsiani tiguisinnaatitaanermik atuinerat IST-mi angusami ilaanngillat.

Pigisat akiitsullu

Pigisat pisiarinerini nalinginut ilanngunneqartarput. Akiitsut taakku annertussusiviata nalinganut ilanngunneqartarput.

Akiliisitsiniartarfimmi oqartussat 2008-miit namminersorlutik oqartussat, kommunit aamma pisor-tat suliffeqarfii allat sinnerlugit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi qitiusumik ingerlanneqaler-poq. Pisassat taakku "pissarsiassat allat"-ni killiffiisut ilanngunneqartarput illuani kontoqartinne-qarlutik "piffissami sivikitsumi akiitsut".

Immikkoortitsiner-mi tunngaviit

Tunngaviit uku malillugit annaasanut immikkoortitsisoqartarpoq:

Initaarniarnermut tapiissutit taarsigassarsiat, akiligassaviit/allaqqaammut taarsigassarsisitsineq – ukiut marluk matuma siornatigut illuni utertinneqarsimasuni annaasat immikkoortinneqartarput, taakkunanili nutaanik piginnittoqalersimangitsuni, iluarsaassineq imaluunniit aserfallatsaaliineq aallartinneqarsimassanani.

Initaarniarnermut tapiissutitut taarsigassarsiat, allat pissarsiassat – akiligassaq akiitsorineqartoq ukiumik ataatsimik pisoqaaneruppat immikkoortitsisoqassaaq. 1999-imi akiitsoqartut akiligassatigut akiitsutik taarsigassarsiatut allanngortinnissaannut periarfissaqalersimapput. Initaarniarnermi tapiis-sutit ukiumut marloriarlutik akiligassanngortinneqartarput, taarsigassarsiali qaammatikkaartumik akilersorneqartussaallutik. Akiligassat akilerneqanngikkaangata akiligassartavia immikkoortinne-qarneq ajorpoq, akiligassalli akiligassat kisimik.

Akiitsuni assigiinngitsuni akiligassat akilinngisat, taakkununga ilaallutik ilinniartitaanermi inuus-sutissarsiutinilu tapiissutitut taarsigassarsiat – taakkunani immikkoortitsisoqarneq ajorpoq, tassa akiligassani akilinngisat kontoni pingaarnerni pineqartuni nalikillilerneqartarmata, aningaasat namminersorlutik oqartussat akiliisitsiniartarfiani akiliisitsiniarnermut nassiunneqaraangata, tamannalu pisarpoq pisassat pissarsiarerialuareernerisigut.

Suliffeqarfiit namminersortitat

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfii namminersortitat aningaasaliissutiviit malillugit naatsorsuutininik saqqummiussisarput.

Nunatta karsiata naatsorsuutaani aningaasaliissutiviit aningaasartuutitut allanneqartarput.

Suliffeqarfiit ilai nunatta karsiani tiguisinnaatitaasutut akuerineqarnikuupput tamatumunngalu tungnatillugu akiligassatut saqqummiunneqartarluni.

Taakku saniatigut suliffeqarfiit ilai Namminersorlutik Oqartussanut akiitsoqarput, nunatta karsiata naatsorsuutaani piffissami sivisuumi pissarsiassatut allanneqarsimasunik.

Suliffeqarfiit namminersortitat tamatuma saniatigut suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit nalunaarut nr. 25, 26. november 1998-imeersoq malillugu naatsorsuutininik saqqummiussisarput.

Naatsorsuusiornermi suleriaatsip atorineqartup allanngortinnera

Naatsorsuusiornermi suleriaatsit ukiumiit allamut allanngortinnerani ukiut siuliini naatsorsuutini sunniutit aallartinnermi nalit iluarsinerisigut nalunaarsorneqartarput. Taamatut iluarsinerit nunatta karsiata naatsorsuutaani nassuiaammi erseqqissaaffigineqartarput.

2012 pillugu angusat, mio. kr.

Nassuiaat	Missingersuutit	Naatsorsuutit	Nikinganeq
Allaffissorneq	585	573	12
Ilaqutariinnermut tungasut	176	173	3
Peqqissutsimut	1.203	1.203	0
Ilinniartitaanermut il.il.	600	596	4
Suliffeqarfiit namminersortitat	-12	-12	0
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq,	39	44	-5
Ingerlatsinermi aningaasartuutit allat	160	158	2
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	2.751	2.735	16
Ilaqutariinnermut tunngasut	656	626	30
Ilinniartitaaneq	202	233	-31
Ineqarnermut tunngasut	2	2	0
Inatsisinik tunngav. aningaasartuutit	19	18	1
Inatsisinik tunngaveqartut katillugit	879	879	0
Allaffissorneq	10	10	0
Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu	10	10	0
Kultureqarneq ilinniartitaanerlu	288	293	-5
Inuussu, aalisarneq, piniarneq nunaleri	180	167	13
1 Kommunitut il.il. tapiissutit	1.140	1.133	7
2 Kiffartuussinermit	277	269	8
Tapiissutit allat	131	125	6
Tapiissutit katillugit	2.037	2.008	29
Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu	62	62	0
Ilinniartitaaneq il.il.	258	258	0
Pisortat sulinerat il.il.	378	378	0
Ineqarnermut tunngasut	294	287	7
Sanaartornermi aningaasartuutit allat	33	-16	49
Sanartornermi aningaasartuutit katil	1.024	968	56
Isertitat isumaqatigiissutaasut	-3.926	-3.922	-4
Toqqaannartumik akileraarutit	-1.004	-1.143	139
Toqqaannangitsumik akileraarutit	-851	-860	9
Aningaasaliissutinit iluanaarutit	-305	-321	16
Nunatta karsiani taarsig. akilersorneri	-202	-210	8
Isertitat allat	-103	-70	-33
Isertitat katillugit	-6.391	-6.526	135
Ukiumi IS-mi angusat	80	-149	229
Ukiumi IST-mi angusat	301	65	236

Angusanut killiffimmullu nassuiaatit naatsorsuutitut ilanngussami allanneqarput.

31.12.2012-imi killiffik, mio. kr.

Nas		Primo	Taarsiga	Ultimo
	Aningaaserivinni karsimi uninngasuutit	761		590
	Obligationit	166		473
3	Aningaasat tigor. aningaasaateqarfinnilu	927		1.063
4	Suliffeqarfinniit pissarsiassat	116		210
5	Suliffeqarfinnut taarsigassarsisitsinerit	2.077	212	2.289
6	Boligstøtte-mi taarsigassarsiat	1.040	75	1.115
7	Taarsigassarsisitsinerit allat	214	-26	118
8	Pissarsiassat allat	551		800
	Pissarsiassat	3.999		4.651
9	Suliffeqarfiit namminersortitat	0		0
10	Aktiat il.il.	2.739	7	2.747
	Suliffeqarfinni aningaasaliinerit	2.739		2.747
		7.666		8.411
4	Suliffeqarfinnit pissarsiassat	0		0
10	Piffissami sivikitsumi akiitsut	737		1.053
11	Piffissami sivirusumi akiitsut	250		600
	Akiitsut	986		1.653
12	Sanaartornermut iluarsaassinermullu a	900		818
	Akiligassat	900		818
13	Oqimaaqatigiissitsineri konto	5.780		5.940
	Akiligassat	7.666		8.411

Angusanut killiffimmullu nassuiaatit naatsorsuutitut ilanngussami allanneqarput.

Ukiuni kingullerni 3-ni angusat, mio. kr.

	2010	2011	2012
Allaffissorneq	549	534	573
Ilaqutariinnermut tunngasut	435	154	173
Peqqissutsimut	1.158	1.180	1.203
Ilinniartitaanermut il.il.	652	645	596
Suliffeqarfiit namminersortitat	92	78	-12
Inuussu., aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	30	27	44
Ingerlatsinermi aningaasartuutit allat	162	159	158
Ingerlatsinermi aningaasartuutit katillugit	3.078	2.777	2.735
Ilaqutariinnermut tunngasut	621	628	626
Ilinniartitaaneq	207	223	233
Ineqarnermut tunngasut	2	2	2
Inatsisinut tunngasut aningaasartuutit allat	21	17	18
Inatsisinut tunngasut katillugit	852	870	879
Allaffissorneq	9	10	10
Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu	0	10	10
Kultureqarnermut ilinniartitaanerlu	284	291	293
Inuussu., aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	145	147	167
Kommuninut il.il. tapiissutit	772	1.027	1.133
Kiffartuussinermut isumaqatigiissutit il.il.	255	273	269
Tapiissutit allat	69	50	125
Tapiissutit katillugit	1.534	1.809	2.008
Ilaqutariinnermut peqqissutsimullu	46	70	62
Ilinniartitaanermut il.il.	317	370	258
Pisortat sulinerat il.il.	304	380	378
Ineqarnermut tunngasut	66	224	287
Sanaartornermi aningaasartuutit allat	-14	51	16
Sanaartornermi aningaasartuutit katillugit	718	1.095	968
Isertitat isumaqatigiissutaasut	-3.828	-3.876	-3.922
Toqqaannartumik akileraarutit	-1.018	-1.135	-1.143
Toqqaannanngitsumik akileraarutit	-772	-800	-860
Aningaasaatinut aningaasaliissutinit iluanaarut	-290	-322	-321
Nunatta karsiani taarsigassarsiat akilersorneri	-112	-177	-210
Isertitat allat	-165	-80	-70
Isertitat katillugit	-6.185	-6.391	-6.526
Ukiumi IS-mi angusat	-207	-49	-149
Ukiumi IST-mi angusat	-2	161	65

Pisussaaffigeratarsinnaasat

Nunatta karsia ulloq 31.12.2012-mi imatut akiliussisussamaartut qularnaveeqqusiisutullu inissisimavoq:

Grønlandsbanken A/S-imut, Bank Nordik A/S-imut aamma Vestnorden Fondenimut akiliussisussaamaataarnerit qularnaveeqqusiinerillu tunniunneqarsimapput. Qularnaveeqqusiinernut taarsigassarsisuniit sallunaveeqqusiinermi qularnaveeqqusiinerit assigiinngitsut tiguneqarsimapput. Namminersorlutik Oqartussat nunami inuussutissarsiutinut katillugit 45 mio. kr.-inut taarsigassarsianut qularnaveeqqusiisimapput.

Siusinnerusukkut Kongeriget Danmarks Fiskeribankimut maannakkut Økonomistyrelsen i Danmarkimi kilisaatinik ingerlatsinermut taarsigassarsianut katillugit 4,8 mio. kr.-inut qularnaveeqqusiisoqarsimavoq. Grønlandsbankenimut katillugit 0,4 mio. kr.-inut taarsigassarsianut qularnaveeqqusiisoqarsimavoq aamma nunalerinermi ingerlatseqatigiiffimmut 3,0 mio. kr.-inut qularnaveeqqusiisoqarsimavoq.

Ilinniagaqarnermi aningaaserivinni taarsigassarsianut katillugit 0,5 mio. kr.-inut qularnaveeqqusiisoqarsimavoq. Ilinniagaqarnermi taarsigassarsianut qularnaveeqqusiinerup Grønlandsbanken A/S-mit aqunneqarneranut 74 mio. kr.-it inissineqarsimapput.

Aningaasanik pilersuineri 45 mio. kr.-inik KNI Pilersuisoq A/S-i Grønlandsbanken A/S-imi tiguisinnaatitaavoq. Aningaasat taakku taarsigassarsiani allani killiffimmi allanneqarsimapput. Taakku saniatigut sulii allani 7 mio. kr.-inik tiguisoqarnissaanut periarfissiisoqarpoq, tamanna pisariaqartinneqalissappat.

Kalaallit Nunaanni Landsrådimi, Inatsisartut naalakkersuisunilu piffissami sivilisuumi ilaasortasimasunut Namminersorlutik Oqartussat pensionisiaqartitsinissamut pisussaaffeqarput.

Namminersorlutik Oqartussat 100 %-imik pigisaminut suliffeqarfinnut aalajangersimasunut nunatta karsiani tiguisinnaatitaanermik nalunaaruteqarsimavoq. Suliffeqarfinnut ataasiakkaanut annerpaaf-fissaq naatsorsuutinut ilanngussami takuneqarsinnaavoq.

Suliffeqarfiit namminersortitat pisussaaffigisassatut isumaqatigiissutaannut tunngatillugu immikkut naatsorsuutinut saqqummiunneqartunut innersuussisoqassaaq.